

Forum for natur og friluftsliv (FNF) i
Buskerud
Akershus
Østfold
Oslo

Viken Fylkeskommune

Sarpsborg, 2/5-2019

Dette brevet sendes på vegne av: *Tilslutta organisasjoner i FNF Østfold, FNF Akershus og FNF Buskerud og FNF Oslo.*

Forum for natur og friluftsliv (FNF) er fylkesvise fora for samarbeid mellom tilslutta organisasjoner, med sikte på å fremme natur- og friluftslivinteressene på fylkesnivå. Vi organiserer samarbeid mellom organisasjoner i fylkene Østfold, Akershus og Buskerud og Oslo.

Høring medvirkning Viken

Vi viser til Høringsnotat Forslag til organisering av fylkeskommunale medvirkningsorganer i Viken fylkeskommune på Viken2020.no. Viken fylkeskommune ønsker innspill på hvordan medvirkning bør organiseres i det nye fylket.

Medvirkning og deltagelse er dialog/forhandling som kan endre innstilling og posisjon hos involverte parter. Gjensidig informasjonsflyt er viktig. Høringer og prosessene rundt må derfor sikre at reell medvirkning/deltagelse blir mulig. FNF jobber sammen med frivillige organisasjoner og mange av våre samarbeidspartnere jobber ideelt og dermed på fritiden. Vi er derfor avhengig av at lokale og regionale myndigheter bidrar til frivillig sektor får gode arbeidsvilkår. Dette kan gjøres ved blant annet:

- **Digital tilgjengelighet:** oppdaterte og lett navigerbare nettsider hos fylkeskommune og kommune
 - **Regionalt planforum:** informasjon om møtedatoer, saker og referater må være lett tilgjengelig
 - **Samarbeidsavtaler:** avtaler som styrker samarbeidet mellom frivillige organisasjoner og regionale myndigheter
 - **Dialogmøter:** mulighet for møter med planavdeling og ansvarlige for friluftsliv og kultur
 - **Veiledning av kommuner:**
 - **Fagsamlinger:** møteplasser for frivillige organisasjoner med mål om kompetanseheving
-

Dere ber om innspill på følgende:

- **Representasjon, organisering og sammensetning; hvordan skal medvirkningsorganene organiseres og settes sammen til det beste for Viken? Andre frivillige organisasjoner? Hvordan kan dette organiseres?**
- **Arbeidsformer; hvordan skal fylkeskommunen sikre at medvirkningsorganene får reell påvirkning i et parlamentarisk system?**
- **Antall møter**
- **Andre møtepunkter; møter med politisk ledelse, befaringer, orienteringer m.m.**
- **Medvirkningsprosesser og grad av involvering**
- **Administrative ressurser – hva anses som tilstrekkelige administrative ressurser og kompetanse for å sikre medvirkningsorganer som fungerer etter intensjonen?**
- **Vi vil under skissere hvordan vi ser for oss at samarbeidet og medvirkningen i fylkeskommunen kan bli best mulig også utenfor de lovpålagte rådene.**

Ett av hovedmålene for regionreformen er å styrke fylkeskommunens rolle som samfunnsutvikler.

"Ved å styrke regional planlegging ønsker regjeringen at fylkeskommunene tar et større ansvar for den regionale utviklingen - i samarbeid med kommunene, andre offentlige organer, næringslivet og private organisasjoner i fylket.»

Vi synes det er bra at lovpålagte medvirkningsinstanser blir initiert tidlig i prosessen, og at medvirkning blir tatt på alvor. Det er viktige interesser som skal ivaretas og bli hørt.

For oss som jobber på siden av dette er høringsinstituttet en viktig del av demokratiet, og en av de viktigste formene for medvirkning. Mye av jobben vi gjør i FNF er knyttet til høringer i plansaker regionalt og lokalt. På denne måten bidrar vi til at våre tilsluttede oranisasjoners natur- og friluftinteresser blir ivaretatt. For at høringsinstituttet skal fungere må informasjon om høringer, samt tilhørende dokumenter, være lett tilgjengelige, gjerne digitalt. Det er derfor viktig at digitale kanaler hos fylkeskommunen og kommunene er velfungerende og oppdatert til enhver tid.

Et sterkt og velorganisert regionalt planforum er også en fordel og kan være til stor hjelp for oss som jobber med plansaker sammen med de frivillige. I Østfold fylke fikk fylkeskoordinatoren være tilstede på ett møte for å presentere FNF og hva vi bidrar med i fylket, slik at de faste deltakerne i planforumet skulle bli kjent med FNF. Videre har FNF stått på e-postlista og fått alle innkallinger med dagsorden og referater fra møtene. Dette har fungert meget bra i Østfold, og vi håper at dette kan videreføres i Viken. Dette er viktig for at vi skal kunne holde oversikt over saker som pågår i kommunene og hvilke eventuelle merknader som blir gitt underveis av fylkeskommunen og fylkesmannen, til foreslåtte planer. På den måten kan også våre tilbakemeldinger bli mer konkrete og konstruktive.

At fylket blir geografisk stort kan bli en demokratisk utfordring, i den forstand at det kan bli vanskeligere å fysisk delta, samt ha oversikten over planlegging. Deltakelse og medvirkning må derfor også styrkes lokalt i kommunene slik at frivillige organisasjoner har en reell mulighet til å påvirke.

I lovkommentar til plandelen av plan- og bygningsloven, kapittel 5, Medvirkning i planleggingen står det:

§ 5–3 Regionalt planforum

I hver region bør det være et regionalt planforum. I planforumet skal statlige, regionale og kommunale interesser klarlegges og søkes samordnet i forbindelse med arbeidet med regionale og kommunale planer.

*Regional planmyndighet oppretter regionalt planforum. Statlige og regionale organer og kommuner som er berørt av den aktuelle sak, skal delta. **Andre representanter for berørte interesser kan inviteres til å delta i planforumets møter. (vår utheving)***

Regional planmyndighet har ansvar for planforumets ledelse og sekretariat.

Vi ber om at regionalt planforum i Viken opererer med størst mulig åpenhet og at berørte interesser i arealsaker får tilgang på informasjon herfra. Informasjon om agenda og møtedatoer bør være offentlig. Høringer og høringsvar bør være offentlige også etter at høringsfristen har gått ut.

Andre møteplasser

Vi ser også nytten av å ha jevnlig møter med fylkeskommunen i forbindelse med plansaker som berører naturmangfold, friluftsliv, folkehelse og samferdsel. Dette kan være møter eller samlingspunkter i regi av fylkeskommunen, men kan også være møter og/eller fagseminarer som FNF arrangerer for sine organisasjoner og samarbeidspartnere. En av oppgavene til FNF er å øke kompetansen hos sine medlemsorganisasjoner og vi tenker at fylkeskommunen er en sentral bidragsyter her.

Regionalt råd for anlegg og fysisk aktivitet

Organisasjoner som driver med forskjellige typer aktivitet som fremmer fysisk aktivitet og folkehelse kan ha god nytte av å ha et fast regionalt møtepunkt. Det kan være et samarbeidsforum hvor FNF er representert, sammen med andre i regionen. Fylkeskommunen og kommunene har et stort ansvar for befolkningens helse, og ved å tilrettelegge for gode møteplasser kan frivillige få bidra til økt aktivitet og samordning av interesser. Det kan også oppfordres til å danne lokale nettverk for å styrke disse interessene. Akershus fylkeskommune har siden 2017 hatt [regionalt råd for anlegg og fysisk aktivitet](#). Det oppfordres til å se til dette.

Engasjere kommunene

Det meste av planlegging som berører våre interesser gjøres i kommunene. Det er derfor viktig for oss at vi i fylket skaper gode møteplasser hvor frivillige kan møte kommunene. Vi ser at det er stor forskjell i kommunene på hva slags kompetanse og ressurser man har til rådighet til å jobbe med saker innen natur, friluftsliv og miljø. Vi mener at fylkeskommunens veiledende oppgave i planleggingen er viktig, og at fylkeskommunens ansvar for å føre interessene sammen, er stor. De frivillige organisasjonene bidrar gjerne på samlinger og fagseminarer, med sikte på kompetanseheving og dialog.

Samarbeidsavtale

Buskerud, Akershus og Østfold fylkeskommuner har sett verdien av å opprette en samarbeidsavtale med nåværende fylkesvise FNF. Vi håper og ønsker at dette videreføres i Viken. En samarbeidsavtale gir ikke bare legitimitet til arbeidet vi gjør på regionalt nivå, den forplikter både administrativt og økonomisk. Det er også viktig for oss at avtalen er gjensidig, og at ingen parter blir bundet opp på en måte som gjør at de ikke kan jobbe uavhengig.

Vi ser fram til å jobbe videre med natur- og friluftsjnteressene i Viken, og håper på et godt samarbeid med fylkeskommunen i årene framover.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv i Østfold, Akershus, Buskerud og Oslo

Nina Frydenlund, Maria Rundhaugen Tesaker, Thomas André Sveri, Adrian Mortensen

Fylkeskoordinatorer